A szécsényi nyilatkozat

2009.09.10.

Szlovákiát és Magyarországot többszörös szövetségi kötelék kapcsolják egymáshoz: egyebek mellett mind a két ország tagja az Európai Uniónak, a NATO-nak, az Európa Tanácsnak, az EBESZ-nek, a Visegrádi Csoportnak. A két államnak bőven lett volna alkalma elsajátítani az együttműködés és a békés egymás mellett élés alapszabályait. Azonban időről-időre, szinte menetrendszerűen felfokozott feszültségek jelennek meg és – kellő politikai elkötelezettség híján – ezeket meglehetősen nehézen csillapítani, ráadásul a két szomszéd ország kapcsolataiban ellenségeskedő közhangulat alakult ki. Elég emlékeztetni a legutóbbi eseményekre. Nyár elején a szlovák parlament jóváhagyja az államnyelv-törvény módosítását, amelyet szlovák és magyar részről is sokan félreértelmeztek, illetve félremagyaráztak, azonban tény, hogy a szeptembertől hatályos jogszabály szigorított az addig érvényben levő törvényen. Augusztus végén, Szent István király révkomáromi lovas szobrának felavatása kapcsán új a konfliktushullám kezdődött. Az ünnepségre Sólyom László köztársasági elnök is hivatalos volt, ám a szlovák hatóságok megtagadták tőle az ország területére való belépés jogát. Balázs Péter magyar külügyminiszter a kérdésnek az Európai Tanács keretében történő megvitatására gondolt, az EU svéd elnöksége ellenben nem kívánta európai szintre terelni az ügyet, és jelezte, hogy a megoldást a két állam közti bilaterális tárgyalásoktól várja. Ezek után került sor szeptember 10-én a Bajnai Gordon által javasolt magyar–szlovák miniszterelnöki találkozóra Szécsényben. A találkozón elfogadták a két miniszterelnök tizenegy pontos nyilatkozatát, amely ugyan egyik országban sem részesült egyöntetűen kedvező fogadtatásban, ennek ellenére ígéretes lépésnek tűnik a két állam viszonyának rendezése felé.

Az angol nyelven megfogalmazott szécsényi nyilatkozat forrása Magyar Köztársaság Külügyminisztériumának honlapja:
http://www.kulugyminiszterium.hu/kum/en/bal/actualities/spokesman_statements/Szecseny_eng_090910.htm

A nem hivatalos magyar nyelű fordítás szintén ugyanott olvasható:
http://www.kulugyminiszterium.hu/kum/hu/bal/Aktualis/Szovivoi_nyilatkozatok/Szecseny_090910.htm

(A dokumentumot újra közreadja Horváth Jenő)

Joint Statement – Meeting between Gordon Bajnai, Hungarian Prime Minister, and Robert Fico, Slovak Prime Minister, in Szécsény, Hungary

The Prime Ministers of the Slovak Republic and the Republic of Hungary, Mr. Robert Fico and Mr. Gordon Bajnai, met on 10 September 2009 in Szécsény, Hungary, to discuss current issues of the Slovak – Hungarian relations.

Being aware of common responsibility towards citizens of their countries and to seek together solutions to open issues, and making efforts to intensify bilateral relations

Relying on common values, legal commitments and democratic principles arising from the common membership of the Slovak Republic and the Republic of Hungary in the European Union and NATO,

Reconfirming the importance of compliance and implementation of all articles of the Treaty on Good-neighbourly Relations and Friendly Co-operation between the Republic of Hungary and the Slovak Republic signed in March 19, 1995 in Paris,

Wish to declare the following:

1. It is the common interest of Hungary and Slovakia to alleviate the political tension between them, which has been a breeding ground for some worrying incidents in the past few weeks. The parties draw the attention of all responsible political parties to the social risks and call on all citizens of Hungary and Slovakia for tolerance and mutual understanding.
2. The Prime Ministers of the Slovak Republic and the Republic of Hungary are aware of the fact that bilateral relations should be built on the basis of mutual confidence, transparency and the pragmatic and constructive bilateral dialogue. The Prime Ministers of Slovakia and Hungary will use all available mechanisms and forms of cooperation, including further contacts on their level, to prevent any steps that could influence in a negative way the mutual relations.
3. The Prime Ministers of Slovakia and Hungary, upholding their own opinions on the legal aspects of the issue, express their regrets over the circumstances of the planned visit of the President of the Republic of Hungary László Sólyom to Komárno (Révkomárom) on 21 August 2009. To avoid a repetition of similar situations the parties will instruct their respective experts to jointly prepare a set of suggestions to be considered for the future. The parties confirm their commitment to EU's basic principle of the free movement of individuals, and emphasize the importance of free and unobstructed contacts between the citizens of the European Union.
4. The Prime Ministers of Slovakia and Hungary confirm the international commitments of the Slovak Republic and the Republic of Hungary in the field of respect and implementation of the rights of persons belonging to national minorities living in Slovakia and in Hungary, as well as all commitments under the Treaty on Good-neighbourly Relations and Friendly Co-operation between the Republic of Hungary and the Slovak Republic of 1995.
5. Both parties accept the opinion and all recommendations of the High Commissioner on National Minorities of the OSCE related to the amended Law on the State Language of the Slovak Republic, and welcome the High Commissioner's intention to perform an active assistance and monitoring role throughout the implementation of his recommendations. The Slovak side confirmed that in respect of the implementation of these amendments it will closely cooperate with the High Commissioner's Office. The parties will also intensify the relevant work to be carried out in the framework of the bilateral mixed committee for national minorities to be convened on a regular basis, to which the representatives of the High Commissioner's Office will be invited upon the agreement between the two parties.
6. In confirmation of the content of the Joint Statement of the Prime Ministers signed at their meeting in Komárno (Révkomárom) in November 2008, the parties agree to take firm measures against extremist phenomena and groups, all forms of xenophobia, intolerance, chauvinism, and nationalism, and all manifestations of violence and their exports to other countries. They will use all legal means to prevent the citizens living in their respective countries from spreading hatred, xenophobia, intolerance, abuse or discrimination. The two governments will do their best to prevent extremist elements from gaining ground, with special regard to banned or prosecuted paramilitary organizations. The parties agree to consider setting up a joint police task force charged with the above mentioned tasks within two months, therefore they will start negotiations on expert levels.

7. The parties confirm their intention to accelerate the implementation of the 14-points working plan accepted at the Hungarian-Slovak Prime Ministers' meeting in June 2007. Details on the scheduling of the joint work still to be done for the full implementation of common objectives of this plan will be determined by two government members assigned with this task by 30 September 2009.
8. Prime Ministers stress the need to reconvene in meetings of all mixed committees for implementation of the Treaty on Good-neighbourly Relations and Friendly Co-operation between the Republic of Hungary and the Slovak Republic with the aim to explore the possibility, preconditions and objectives of a future joint session of the two governments. 9. The parties will consider the possibility of establishing the Hungarian-Slovak Cooperation Council as a non-political independent consultative body fostering cooperation between the two countries. The Council will make annual reports on the development of relations, also putting forward recommendations for the improvement of relationships between the two countries. The Council would supervise the planned Hungarian-Slovak Cooperation Fund, which is aimed at supporting projects, scholarship and student exchange programs, as well as cultural, arts and sports events focusing on promoting Hungarian-Slovak cohabitation and cooperation.
10. The Prime Ministers agreed, in the spirit of the above-mentioned political objectives and the Hungarian-Slovak Basic treaty, and in line with European values, to entrust the Ministers of Foreign Affairs to prepare an enhanced cooperation package for the consideration of the heads of governments within two months, containing among others the following:
    - Details on the Hungarian-Slovak Cooperation Council and the Hungarian-Slovak Cooperation Fund;
    - List of cooperation projects in the field of energy security of the two countries;
    - Schedule for the improvement of road and railway connections;
    - Framework Agreement for the new bridges to be built on the rivers Danube and Ipeľ/Ipoly;
    - Joint package of measures for the reduction of unemployment in border regions;
    - Utilization of the textbook on joint history under preparation, and continuation of joint historical research after publication;
    - A cooperation plan to foster the integration of Roma, which is a challenging issue in both countries.
11. The Prime Ministers of Slovakia and Hungary agreed to undertake the auspices over a dignified commemoration of the 15th anniversary of the Treaty on Good-neighbourly Relations and Friendly Co-operation between the Republic of Hungary and the Slovak Republic signed on 19 March 1995 in Paris.

(September 10, 2009)

Közös nyilatkozat Bajnai Gordon, a Magyar Köztársaság miniszterelnöke és Robert Fico, a Szlovák Köztársaság miniszterelnöke szécsényi találkozójáról

(Az angol nyelvű eredeti szöveg nem hivatalos magyar fordítása)

Bajnai Gordon, a Magyar Köztársaság miniszterelnöke és Robert Fico, a Szlovák Köztársaság miniszterelnöke 2009. szeptember 10-én találkozót folytatott Szécsényben, hogy megvitassák a magyar szlovák kétoldalú kapcsolatok időszerű kérdéseit.

Országaik állampolgárai iránt érzett közös felelősségük tudatában, keresve a nyitott kérdések közös megoldását és törekedve a kétoldalú kapcsolatok élénkítésére,

Támaszkodva azokra a közös értékekre, jogi kötelezettségvállalásokra és demokratikus elvekre, melyek a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság európai uniós és NATO tagságából fakadnak,

Megerősítve a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között Párizsban, 1995. március 19-én aláírt, a Jószomszédi Kapcsolatokról és Baráti Együttműködésről szóló Szerződés minden paragrafusa betartásának és alkalmazásának jelentőségét,

a következő nyilatkozatot teszik:

1. Magyarország és Szlovákia közös érdeke a köztük lévő politikai feszültség enyhítése, mely az elmúlt pár hétben néhány aggasztó fejlemény táptalajául szolgált. A Felek minden felelős politikai párt figyelmét rá kívánják irányítani a társadalmi kockázatokra és felszólítják Magyarország és Szlovákia minden polgárát, hogy tanúsítsanak egymás iránt türelmet és kölcsönös megértést.
2. A Szlovák és a Magyar Köztársaság miniszterelnökei tudatában vannak annak, hogy a kétoldalú kapcsolatoknak a kölcsönös bizalomra, átláthatóságra, a pragmatikus és építő jellegű kétoldalú párbeszédre kell épülniük. Magyarország és Szlovákia miniszterelnökei élni kívánnak az együttműködés minden rendelkezésre álló formájával és eszközével, beleértve a kormányfői szintű további kapcsolattartást is, megelőzendő bármi olyan lépést, ami negatívan befolyásolhatná a kétoldalú kapcsolatokat.
3. Magyarország és Szlovákia miniszterelnökei – fenntartva saját véleményüket a kérdés jogi aspektusára vonatkozóan – sajnálkozásukat fejezik ki Sólyom László a Magyar Köztársaság elnöke 2009. augusztus 21-i, Révkomáromba (Komarno) tervezett látogatásának körülményei miatt. Hasonló helyzetek kialakulásának megelőzése végett a Felek felkérik szakértőiket, hogy közösen dolgozzanak ki egy javaslatcsomagot a jövőre vonatkozóan. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a személyek szabad mozgására vonatkozó EU alapelv mellett, és hangsúlyozzák az Európai Unió állampolgárai közötti szabad és akadálymentes kapcsolattartás fontosságát.
4. Magyarország és Szlovákia miniszterelnökei megerősítik a Magyar és a Szlovák Köztársaság nemzetközi kötelezettségvállalását a Szlovákiában és Magyarországon élő nemzeti kisebbségek tagjai jogainak tiszteletben tartására és biztosítására, csakúgy, mint az 1995-ben Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között 1995-ben aláírt Jószomszédi Kapcsolatokról és Baráti Együttműködésről szóló Szerződésben vállalt kötelezettségeiket.
5. A két Fél elfogadja az EBESZ Kisebbségügyi Főbiztosának a Szlovák Köztársaság módosított államnyelvtörvényével kapcsolatban megfogalmazott véleményét és valamennyi ajánlását, és üdvözli a Kisebbségi Főbiztos szándékát, hogy aktív közreműködő és megfigyelő szerepet játsszon ajánlásainak megvalósítása során mindvégig. A szlovák oldal megerősítette, hogy szorosan együttműködik a Főbiztos Hivatalával a változtatások megvalósításában. A Felek felgyorsítják a nemzeti kisebbségekkel foglalkozó kétoldalú vegyesbizottság keretében ezen célok érdekében elvégzendő munkát. A vegyesbizottságot rendszeresen összehívják, üléseire a Felek megállapodása szerint a Főbiztos Hivatalának képviselői meghívást kapnak.
6. A miniszterelnökök 2008. novemberi, révkomáromi (Komarno) találkozóján aláírt közös nyilatkozat tartalmát megerősítve, a Felek megállapodnak, hogy határozott intézkedéseket tesznek a szélsőséges jelenségekkel és csoportokkal szemben, fellépnek az idegengyűlölet, az intolerancia, a sovinizmus és a nacionalizmus, az

erőszak minden megjelenési formájával, valamint azok más országokba irányuló exportjával szemben. Minden jogi eszközt felhasználnak, hogy az országaikban élő polgáraikat megakadályozzák a gyűlölet, az idegengyűlölet, az intolerancia, a sértő nyelvezet és a diszkrimináció terjesztésében. A két kormány mindent megtesz, hogy megakadályozza a szélsőséges erők térnyerését, különös tekintettel a betiltott vagy védeljárás alatt álló félkatonai szervezetekre. A Felek megvizsgálják annak lehetőségét, hogy a fenti feladatok ellátására közös rendőrségi munkacsoportot állítsanak fel két hónapon belül.

7. A Felek megerősítik szándékukat a 2007. júniusi magyar-szlovák miniszterelnöki találkozón elfogadott 14 pontos cselekvési terv végrehajtásának felgyorsítására. E cselekvési terv közös céljainak teljes körű megvalósítása érdekében a még hátralévő közös munka menetrendjét a két kormány kijelölésre kerülő tagja dolgozza ki 2009. szeptember 30-ig.
8. A miniszterelnökök aláhúzták a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság közötti Jószomszédi Kapcsolatokról és Baráti Együttműködésről Szóló Szerződés végrehajtására létrehozott összes vegyesbizottság újbóli összehívásának szükségességét abból a célból, hogy megvizsgálják a két kormány jövőbeli együttes ülésének lehetőségét, előfeltételeit és céljait.
9. A Felek megvizsgálják annak lehetőségét, hogy Magyar-Szlovák Együttműködési Tanácsot, egy nem politikai, független tanácskozó testületet állítsanak fel, melynek feladata a két ország közötti együttműködés erősítése. A Tanács évente jelentést készít a kapcsolatok fejlődéséről, egyúttal javaslatokat fogalmaz meg a két ország közötti viszony javítására. A Tanács felügyelné a tervezett Magyar-Szlovák Együttműködési Alapot, melynek feladata projektek, ösztöndíjak, diákcsereprogramok, valamint a magyar-szlovák együttélést és együttműködést segítő kulturális, művészeti és sportesemények támogatása.
10. A fenti politikai célok és a Magyar-Szlovák Alapszerződés szellemében, az európai értékekkel összhangban, a miniszterelnökök megállapodtak, hogy megbízzák külügyminisztereiket: két hónapon belül készítsenek elő egy kibővített együttműködési csomagot. A csomag többek között az alábbiakat tartalmazza:
    - A Magyar-Szlovák Együttműködési Tanács és a Magyar-Szlovák Együttműködési Alap részletei;
    - A két ország energiabiztonságát érintő együttműködési projektek listája;
    - A közúti és vasúti összeköttetés fejlesztésének menetrendje;
    - A Duna és Ipoly folyókon tervezett új hidakról szóló keretmegállapodás;
    - A határmenti régiókban a munkanélküliség csökkentésére irányuló közös intézkedéscsomagok;
    - Az előkészítés alatt álló közös történelem tankönyv használatba vétele, és a közös történelmi kutatások folytatása;
    - A mindkét állam számára kihívást jelentő roma integráció erősítésének együttműködési terve;
11. Magyarország és Szlovákia miniszterelnökei megegyeztek, hogy védnökséget vállalnak a Magyar és a Szlovák Köztársaság között Párizsban, 1995. március 19-én aláírt, a Jószomszédi Kapcsolatokról és Baráti Együttműködésről szóló Szerződés megkötésének 15. évfordulója méltó megemlékezése felett.

(2009. szeptember 10.)